

foreningen af radiografer i danmark

Sundhedsminister Lars Løkke Rasmussen
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

H. C. Ørsteds Vej 70, 2. tv.
1879 Frederiksberg C
Telefon: 3537 4339
Fax: 3537 4342
Hjemmeside: www.radiograf.dk
E-mail: frd@radiograf.dk
Åbningstid:
Man.-torsdag kl. 09.00 - 14.30
Fredag kl. 09.00 - 13.00

28. juni 2005

Kære **Lars Løkke Rasmussen**

Ang.: Kommentar til Kræftplan II

Med dette brev ønsker Foreningen af Radiografer i Danmark at kommentere og komme med input til, hvordan intentionerne i kræftplan II kan indfries.

Foreningen mener, at Kræftplan II kommer på det rigtige tidspunkt som opfølgning på den tidligere Kræftplan.

Det er positivt, at Kræftplan II sætter fokus på forebyggelsen af kræft og på at forbedre grundlaget for danske kræftpatienter.

Foreningen mener ligeledes, at Kræftplan II er et godt værktøj til det videre arbejde for at højne og effektivisere kræftbehandlingen for danske kræftpatienter.

FRD vil fokusere på de afsnit, der berører og inddrager radiografernes funktionsområder.

Afsnit 7.2.1

Mammografiscreening

Det landsdækkende tilbud til kvinder om at få foretaget mammografi er en del af planen.

For at mammografiscreeningen skal være effektiv er det helt centralt, at undersøgelserne gennemføres med en høj faglig kvalitet, idet en ringe udført undersøgelse giver falsk tryghed. Samtidig er det raske kvinder, der bliver undersøgt, hvorfor strålehygiejnen er uhyre vigtig for ikke at give stråleinduceret cancer.

Den statistiske risiko for en sådan cancer er lille, men da det er raske kvinder, der skal undersøges, skal den minimeres mest muligt. I Røntgenbekendtgørelsen er anført, at personer der udfører screeninger, skal have en særlig uddannelse. Her bør nævnes, at radiografstuderende går til en konsekvensgivende eksamen i strålehygiejne.

I forbindelse med mammografiscreening kunne man benytte sig af opgaveglidning, så en specielt uddannet radiograf fungerer som den ene af de to personer, der beskriver screeningsundersøgelsen.

Denne arbejdsdeling kendes fra bl.a. England.

Afsnit 8.3.1:

"Kapaciteten på det billeddiagnostiske område er presset på baggrund af det stigende antal kræftpatienter. Samtidig har indførelsen af en række nye behandlinger betydet øget pres på især skannere, der anvendes til planlægning og monitorering af behandlingerne."

Afsnit 8.3.2

Her beskrives, at man vil indkøbe flere skannere.

Nogle af de nye skannere vil formentlig afløse ældre modaliteter, hvorfor personalet naturligt vil kunne flyttes over til de nye modaliteter.

Det er også korrekt, som beskrevet i samme afsnit, at der kan ske en vis effektivisering i udnyttelsen af skannerne ved en kritisk gennemgang og standardisering af procedurer, men det er Foreningens opfattelse, at disse to forhold ikke alene vil kunne løse det personalemæssige problem.

FRD stiller derfor spørgsmålet: Hvad med personale til betjening af skannerne?

Foreningen er usikker på, hvordan den fremtidige økonomi vil være i amterne/regionerne, idet indkøbet af skannerne foretages for lånte penge, der så skal betales tilbage af driftsmidlerne, samtidig med at der må forventes øgede udgifter til driften, når der indkøbes flere skannere.

Vedrørende personalemangel er Foreningen af den opfattelse, at uddannelseskapaciteten ikke skal øges yderligere, idet den fulde effekt af det nuværende optag på radiografstudiet ikke er set endnu.

FRD har derfor under de seneste overenskomstforhandlinger, sammen med Sundhedskartellet, foreslået at der blev indgået en overenskomst for de studerende i Sundhedskartellet, herunder også radiografstuderende, der kunne afhjælpe/afbøde en del af den akutte mangel på autoriserede radiografer.

Ifølge Bekendtgørelsen er det kun radiografstuderende, læge- og kiropraktorstuderende der har ret til at udføre røntgenundersøgelser.

Radiografstuderende vil ikke kunne udføre de komplicerede røntgenundersøgelser, men vil kunne udføre de mere enkle undersøgelser under tilsyn af en radiograf. Dette vil kunne frigøre radiografer til at gennemføre de mere komplicerede undersøgelser.

En del sygehuse benytter i dag radiografstuderende, men på grund af forskellige aftale- og forhandlingsmæssige forhold er det ikke muligt for afdelingerne at give den løn, som de studerende ønsker.

De studerende vælger i stedet ikke studierelevant arbejde, og arbejder til en højere timeløn, end de vil kunne modtage som studerende på røntgenafdelingerne.

Det er den sidste gruppe af studerende, som FRD ønsker at få trukket ind til gavn for sygehusvæsenet. Det var også baggrunden for, at Sundhedskartellet fremsendte krav om en overenskomst for de studerende ved de seneste overenskomstforhandlinger, idet en overenskomst ikke kun omtaler lønnen, men også øvrige ansættelsesmæssige forhold, der således klart tilkendegiver, hvilke rettigheder og pligter de studerende har, når de udfører arbejde i deres fritid.

Desværre ønskede arbejdsgiverne ikke at indgå en overenskomst for studerende med Sundhedskartellet.

Foreningen har som hjælp til afdelingerne udarbejdet en vejledning, der både angår løn samt hvilke opgaver, de studerende kan udføre, efter hvor langt de er nået i uddannelsen.

Foreningen er enig i, at samtidig med at antallet af skannere øges, skal vi også sikre, at kvaliteten af undersøgelserne er i top.

Dette sikres bedst gennem et veluddannet personale, hvilket også er baggrunden for, at der netop i det centrale Regulativ/Røntgenbekendtgørelse er omtalt at personer, der udfører CT-skanninger og screeninger skal have en særlig uddannelse. Her har Institut for Strålehygiejne tidligere udtalt, at det er en radiografuddannelse.

En del af den manglende opgaveløsning på de billeddiagnostiske områder kunne også løses ved opgaveglidning, så radiografer kunne beskrive de mere simple undersøgelser, og dermed frigøre radiologer til de mere komplicerede undersøgelser og behandlinger. På enkelte sygehuse er der taget initiativ til og projekter sat i gang med beskrivende radiografer.

På ultralydområdet er der i dag radiografer, der gennemfører og beskriver ultralydsskanninger. Dette er sket efter intern uddannelse.

I dag er der ingen formaliseret uddannelse i Danmark til beskrivende radiografer. Der har derfor været sendt radiografer til England på skoleophold, mens den praktiske og projektorienterede del af uddannelsen er foregået i afdelingen.

At skoleopholdet foregår i England skyldes, at man netop i England har kendt beskrivende radiografer i flere år, og derfor har en mere formaliseret uddannelse tilknyttet et universitet.

Foreningen kunne forestille sig en lignende model til et de danske universiteter.

Afsnit 9.2 Strålebehandling

Foreningen er enig i de betragtninger der står om strålebehandlingen, også vedrørende det beskedne antal radiografer, der er beskæftiget med selve strålebehandlingen. FRD har allerede haft kontakt til skolerne for at høre, om det er muligt inden for den nuværende bekendtgørelse og uddannelsesordnings rammer at give strålebehandling en mere fremtrædende plads, idet radiografer via deres uddannelse og dermed den 3-dimensionale billedforståelse de har opbygget, er særdeles velegnede til løsning af opgaver på denne type afdeling.

FRD ser klart Kræftplan II som et middel til at kræftbehandlingen i Danmark kommer op på samme niveau som i de bedste af de lande, vi i øvrigt sammenligner os med.

Foreningen af radiografer i Danmark stiller sig gerne til rådighed for yderligere oplysninger, dialog og eventuelle løsningsforslag omkring Kræftplan II og sundhedspolitikken på området.

Med venlig hilsen
f. Foreningen af Radiografer i Danmark

Jannie Schneider
Formand

f. **Erik Roland**
Faglig sekretær

Erik Larsen
Sekretariatsleder